

آسیب‌شناسی سند جامع سرمایه‌گذاری و مشارکت شهرداری تهران

زینب اسحاقی

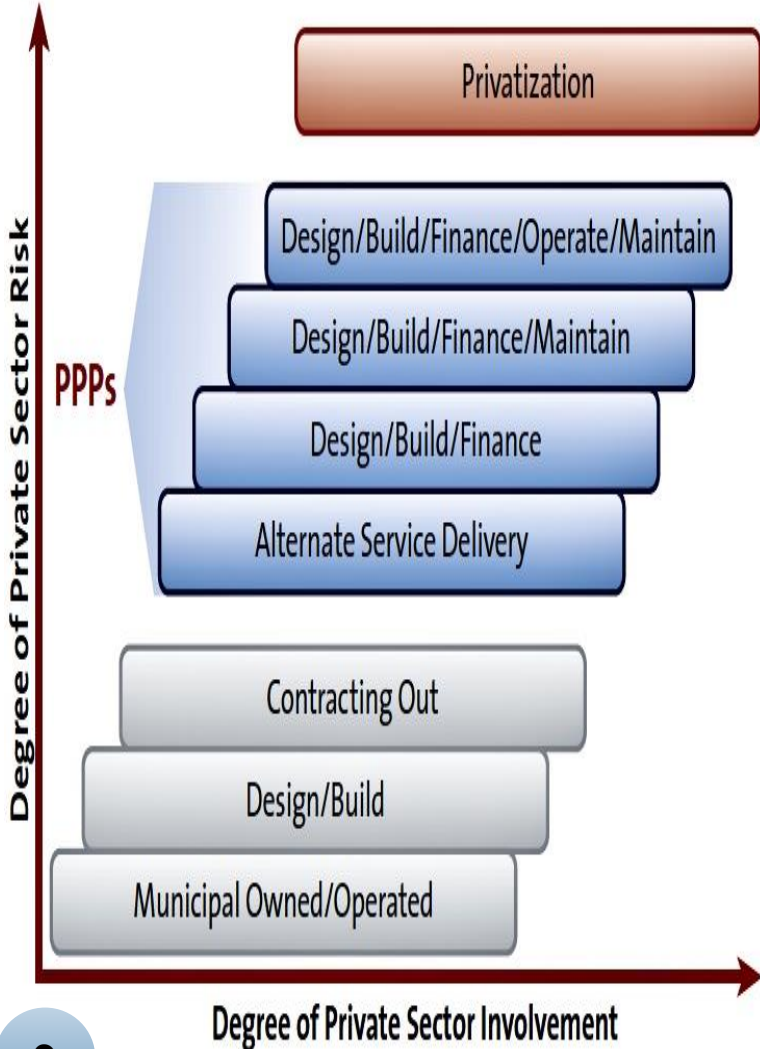
دانشگاه تهران، ایران

واژگان کلیدی: مدیریت پروژه‌های شهری؛
رهیافت نهادی؛ مشارکت عمومی-خصوصی.

در کشور ایران، شهرداری تهران از پیشگامان عرصه مشارکت با بخش خصوصی محسوب می‌گردد. همچنین اخیراً در راستای ایجاد یک ظرفیت قانونی مطلوب برای پروژه‌های مشارکتی در سطح شهر تهران، اقدام به تهیه سند جامع سرمایه‌گذاری و دستورالعمل اجرایی آن کرده است. این سند و دستورالعمل آن از منظر هدف تدوین، می‌توانند نقطه عطفی در حوزه سرمایه‌گذاری‌های شهر تهران محسوب شوند؛ ولیکن با توجه به تجربیات کم موجود در زمینه تدوین قوانین کارا و اثربخش، آسیب‌ها و اشکالاتی نیز در آن وجود دارد.

علاوه بر اجرا و تأمین مالی پروژه‌های شهرداری توسط بخش خصوصی، دو مشخصه اصلی دیگری نیز برای مشارکتهای عمومی-خصوصی مطرح می‌گردد: تأکید بر ارائه خدمات به همراه سرمایه‌گذاری از طریق بخش خصوصی و انتقال بخش عمده‌ای از ریسک از شهرداری به بخش خصوصی. بدین صورت، مشارکتهای عمومی-خصوصی بخش عمده‌ای از پروژه‌های زیرساختی اجتماعی و اقتصادی را در برمی‌گیرد.

روش پژوهش

از آنجایی که قوانین و مقررات ناظر بر مشارکت‌های عمومی - خصوصی به روش‌های مختلف تنظیم می‌گردد، توسعه آن‌ها نیز می‌تواند در چارچوب نهادهای مختلفی صورت گیرد. پژوهش پیش‌رو نیز به تأسی از مارش و استوکر، رهیافت نهادی را در مقام چارچوب روش‌شناسی مبنا قرار داده است. بدین‌سان که گردآوری و تحلیل یافته‌ها بر اساس رهیافت نهادگرایانه صورت گرفته است. لذا در فرایند بررسی نهادهای رسمی بر اساس اهداف استقرارشان می‌توان کاستی‌ها و نقاط قوت آن‌ها را واکاوی کرد.

یافته‌های پژوهش

آسیب شناسی سند جامع سرمایه‌گذاری و ارائه توصیه‌های سیاستی:

- عدم تخصیص منصفانه ریسک
- وجود تعارض منافع در ماده «۵» سند
- عملیاتی نشدن شرایط ارزیابی پروژه‌های مشارکتی
- وجود موازی کاری در حوزه فروش پروژه‌های مشارکتی
- عدم توجه به کوچک‌سازی بدنه سازمان سرمایه‌گذاری

- نبود معیارهای شفاف برای حل اختلاف
- ابهام قواعد و قوانین حاکم بر مشارکت
- مغایرت بند «۳» ماده «۳» با ماده «۲۵» سند
در خصوص رفتار برابر
- نقض بیطرفی در تصمیم‌گیری یا اقدام مدیران
و کارمندان سازمان
- عدم تناسب ساز و کار تضامین مطروحه در سند
با قراردادهای مشارکتی
- تلقی اعطای امتیازات و تسهیلات به سرمایه‌گذاران
به جای تضمین قراردادهای

- عدم توجه به پیشنهادهای درخواست‌نشده
- سکوت سند جامع در خصوص رقابت عادلانه
میان سرمایه‌گذاری
- مبهم بودن سازوکار مشوق‌ها برای سرمایه‌گذاران
داخلی و خارجی
- عدم تخصیص معافیت‌های مالیاتی برای پروژه‌های
مشارکتی شهر تهران
- بالا بودن ریسک قانونی و عدم ثبات در قوانین مشارکتی
- فقدان ماده‌ای در خصوص تأثیر اجتماعی
مشارکت عمومی-خصوصی